

(Návrh)

Na zabezpečenie účasti Slovenskej republiky v príslušnom konaní vedenom v Belgickom kráľovstve týkajúceho sa úmrtia občana Slovenskej republiky Jozefa Chovanca

Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky na rokovanie vlády Slovenskej republiky predkladá návrh na zabezpečenie účasti Slovenskej republiky v príslušnom konaní vedenom v Belgickom kráľovstve týkajúceho sa úmrtia občana Slovenskej republiky Jozefa Chovanca (v Bruseli 27. 2. 2018) a prijatie iných opatrení, ktoré umožnia objasnenie smrti Jozefa Chovanca.

Prípado vyšetruje príslušný belgický vyšetrovací súd (*Tribunal de Première Instance de Hainaut – division de Charleroi, Charleroi*). Príslušným prokurátorom je prokurátor v Mons. Generálny prokurátor v Mons objasnil charakter prebiehajúceho konania nasledovne:

- Vyšetrovanie týkajúce sa úmrtia p. Chovanca stále prebieha, ide o konanie jednostranné, písomné a tajné.
- Prístup do spisu je obmedzený a podlieha postupu podľa Trestného poriadku.
- Aktuálne má prístup k spisu len generálna prokuratúra a žalobca (pani Chovancová).
- V januári 2020 prokuratúra obdržala spis od vyšetrovacieho sudcu, ktorému následne bola doručená žiadosť právnych zástupcov p. Chovancovej o vykonanie dodatočných úkonov, ktoré boli povolené a ktorými sa vyšetrovanie aktuálne zaoberá.
- Okrem žalobcu, každá obvinená osoba alebo osoba vypočutá len dôvodu podozrenia má rovnako právo prístupu do spisu, ak vyšetrovací sudca vyhovie jej žiadosti.

Dôležitým krokom v prípade bola zmena právneho zastúpenia p. Chovancovej v júli 2019, nakoľko prvá advokátska kancelária neposkytovala rodine plnohodnotné služby a vyšetrovanie nenapredovalo. Po zmene právneho zastúpenia súd odsúhlasil p. Chovancovej aj zapojenie slovenských znalcov do konania. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že jazykom trestného konania je francúzština, bez prekladu súdneho spisu znalci nevedia riadne na konaní participovať.

Keďže smrť občana SR v zahraničí by mala byť vždy náležite vyšetrená, obzvlášť ak sa stala za okolností ako v prípade p. Chovanca, prioritou Slovenskej republiky by malo byť objasnenie prípadu a vyvodenie eventuálnej zodpovednosti za smrť Jozefa Chovanca.

K dnešnému dňu už boli využité viaceré možnosti intervencie zo strany Slovenskej republiky, a to tak na úrovni Zastupiteľského úradu SR v Bruseli, konzulov, využitím kontaktov s miestnou advokátskou kanceláriou ako aj osobných konzultácií na úrovni ministrov spravodlivosti a ministrov zahraničných vecí Slovenska a Belgicka.

Rešpektujúc nezávislosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov Belgicka by mali byť dôkladne preskúmané všetky procesné možnosti v zmysle belgického právneho poriadku, ktoré umožnia objektívne a nezávislé vyšetrenie tohto prípadu. Jednou z nich by mala byť aj možnosť vstupu Slovenskej republiky do konania v postavení poškodenej strany („*partie civile*“), čo by Slovenskej republike umožnilo prostredníctvom právneho zástupcu požiadať v belgickom trestnom konaní o vykonanie doplnujúcich úkonov. O odôvodnenosti návrhu

rozhodne vyšetrovací sudca po konzultácii s prokurátorom a v prípade neúspechu je možné podať odvolanie na odvolaciu komoru (*Chambre de mise en accusation*).

V prípade nemožnosti priameho zapojenia Slovenskej republiky do konania sa navrhuje prijať iné opatrenia, ktoré umožnia riadne objasnenie smrti Jozefa Chovanca. Medzi takéto opatrenia môže patriť napr. finančná pomoc p. Chovancovej za účelom zabezpečenia prekladu súdneho spisu do slovenského jazyka, čo by umožnilo slovenským znalcom vyhotovenie znaleckého posudku pre účely trestného konania vedeného v Belgickom kráľovstve.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa preto navrhuje, aby vláda Slovenskej republiky zaviazala ministerku spravodlivosti aby v spolupráci s ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí vykonala potrebné kroky k tomu, aby sa Slovenská republika zúčastnila konania vedeného v Belgickom kráľovstve a prijala iné opatrenia, ktoré umožnia objasnenie smrti Jozefa Chovanca a následne priebežne informovať vládu Slovenskej republiky o vývoji situácie.